

Verantwoorde groei op triticale- en graskuil

Gert van Duinkerken Edwin Bleumer

Jongvee kan uitstekend gevoerd worden met een rantsoen van graskuil en triticale. Een gehele planten silage (GPS) van triticale bevordert een goede penswerking, terwijl graskuil zorgt voor een voldoende eiwitvoorziening.

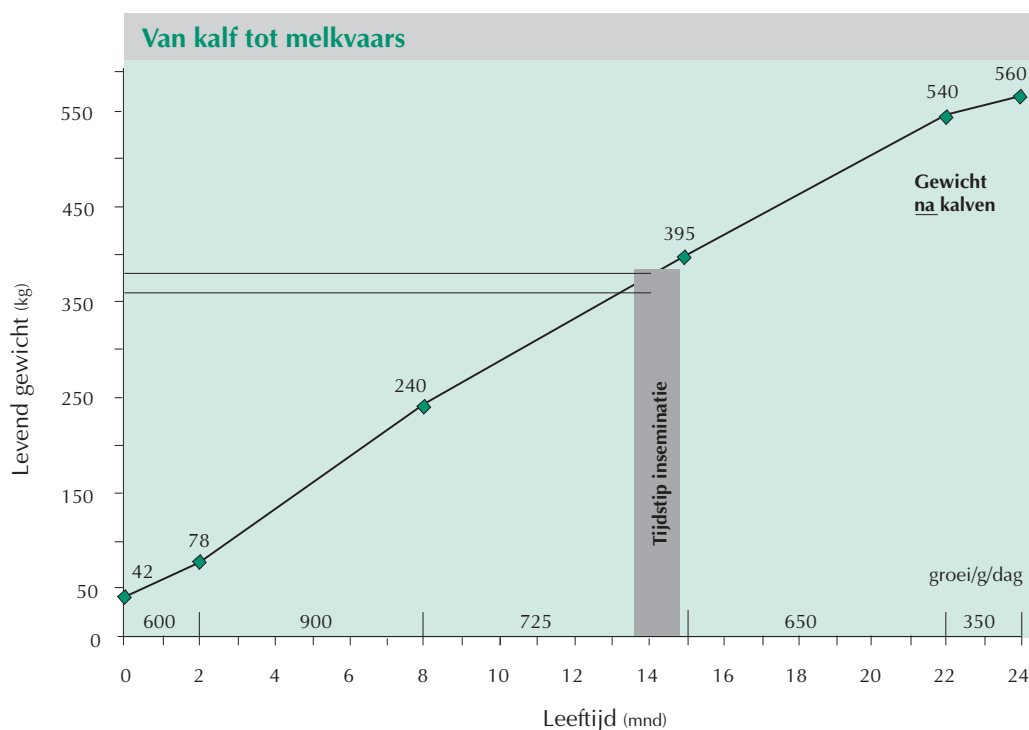
Drie jaar onderzoek

Op proefbedrijf Cranendonck is drie jaar ervaring opgedaan met triticale-rantsoenen voor jongvee. Telkens werd tijdens het stalseizoen een voederproef uitgevoerd met pinken van gemiddeld 14 maanden. In elke proef bestond één van de rantsoenen uit triticale als enig ruwvoer, aangevuld met 1 kilo standaardbrok en 50 gram mineralen per dier per dag. Tweemaal werd een vergelijking gemaakt met een rantsoen waarin triticale in combinatie met graskuil werd gegeven. In de voermengwagen werd dit ruwvoer in een verhouding van 1 op 1 (ds-basis) gemengd. Aan dit rantsoen werd geen brok of mineralen toegevoegd.

Optimale groei

Volgens de curve van de normgroei (figuur 1) is voor jongvee van 12 tot 16 maanden een groei van 650 tot 725 gram per dag gewenst. Op de volledig triticale rantsoenen werd in de drie proeven een groei van respectievelijk 520, 875 en 775 gram gerealiseerd. De matige groei in het eerste jaar is waarschijnlijk te wijten aan de kwaliteit van de triticalekuil. Door droogte tijdens de bloei was de korrel/stro-verhouding in de GPS laag, hetgeen resulteerde in circa 75 gram zetmeel per kg ds. In de twee daaropvolgende jaren waren de triticale-aren wel goed gevuld en bedroeg het zetmeelgehalte rond de 200 g/kg ds. Er kon toen een groei worden gerealiseerd die zelfs hoger was dan de normgroei.

Figuur 1 Gewenste groeicurve jongvee

Kans op vervetting

Aan het voeren van uitsluitend triticale kleeft echter wel een aantal bezwaren. Ten eerste is triticale een eiwitarm voer en bevat het onvoldoende darmverteerbaar eiwit (DVE) om aan de DVE-behoefte (circa 330 gram per dag voor éénjarige dieren) te voldoen. Aanvulling van het rantsoen met een kilo krachtvoer, zoals in de proeven is gedaan, vangt dit slechts gedeeltelijk op. Ten tweede leidt een combinatie van een zetmeelrijk maar eiwitarm rantsoen tot een versnelde vervetting van het jongvee, zeker bij de wat oudere dieren. De conditiescores die gedurende de voederproeven werden uitgevoerd gaven dit ook aan. Een rantsoen van uitsluitend triticale is daarom niet geschikt voor de praktijk.

Triticale en graskuil vormen goed rantsoen

Door triticale te voeren in combinatie met graskuil is het rantsoen voor jongvee beter in balans. Graskuil bevat doorgaans voldoende eiwit en vermindert bovendien de kans op vervetting. Het jongvee op proefbedrijf Cranendonck realiseerde gemiddeld 620 gram groei per dag op het gemengde graskuil/triticale rantsoen. De graskuil was daarbij van matige kwaliteit (circa 800 VEM/kg ds). Op basis van de proefresultaten lijkt een rantsoen waarin triticale en graskuil worden gecombineerd uitstekend geschikt voor een verantwoorde jongvee-opfok.

Jongvee groeit goed op een rantsoen van triticale en graskuil.

Mineralenvoorziening verdient aandacht

Let bij het voeren van triticale op de mineralenvoorziening van het vee. De gehalten van de meeste mineralen en spoorelementen zijn in triticale onvoldoende. Houd hier rekening mee bij de rantsoenberekening en vul tekorten aan. Door het voeren van een mineralenmengsel kan de voorziening worden veilig gesteld.